

U BERLINU ODRŽAN SASTANAK ODBORA STACO ORGANIZACIJE ISO I PRVE KONFERENCIJE IFAN

Nemačka institucija za standardizaciju DIN bila je domaćin sastanka odbora STACO koji se bavi, između ostalog, i pitanjima primene standarda, kao i organizator Konferencije Međunarodne federacije udruženja za standardizaciju – IFAN čiji je osnovni zadatak unapređivanje primene standarda. Berlin je zbog toga cele nedelje od 9. do 13. maja ove godine bio stecište nekoliko stotina standardizera iz Zapadne Nemačke ali i iz mnogih zemalja sveta. Među delegatima je bilo i 8 stručnjaka iz Jugoslavije na čelu sa predsednikom Saveza društava za unapređenje standardizacije – SADUS, prof. Vojinom Popovićem, čije je zaključno izlaganje na kraju Konferencije primljeno sa velikom pažnjom.

Na Konferenciji je bilo saopšteno više veoma značajnih referata koji su obrađivali kako pitanja vezana za rad internih standardizacija, tako i pitanja koja se odnose na rad na standardizaciji na nacionalnim i međunarodnom nivou. Među iznetim podacima i analizama posebno je interesantno istaći uočljivo povećanje saradnje između DIN institucije i vlade Zapadne Nemačke, što govori da je uloga države i u kapitalističkim zemljama gde su nosioci standardizacije privatne organizacije, svakim danom sve veća.

Isto tako moglo se uočiti da su neka bitna pitanja razmatrana i na Konferenciji IFAN i na odboru STACO organizacije ISO, gde su učestvovala i dva jugoslovenska delegata. Tako je na primer u oba ova foruma, istaknuto da je neophodno usmeravanje rada ka izradi međunarodnih i nacionalnih standarda sve više u pravcu korišćenja funkcionalnog prilaza u odlučivanju o tome šta na ovim nivoima treba standardizovati, kako bi se izbeglo kočenje razvoja novih tehnologija. Bilo bi zaista od velike koristi sve materijale sa Konferencije učiniti dostupnim jugoslovenskim standardizerima.

Nije odlučeno gde će se održati sledeći sastanak odbora STACO, a za II Konferenciju IFAN dogovoreno je da će se održati 1980. godine u Londonu.

11. ZASEĐANJE SEKCIJE ZA TEHNIKU BEZBEDNOSTI

U vremenu od 18. do 22. aprila 1977. godine u Miškoljcu (Mađarska) održano je 11. zasedanje Sekcije za tehniku bezbednosti, koja radi u okviru Stalne komisije za standardizaciju pri Savetu za uzajamnu ekonomsku pomoć (SEV).

Na zasedanju je učestvovala i delegacija naše zemlje sa predstavnicima iz privrede i predstavnicima Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju.

U okviru dnevnog reda ovog zasedanja rešavana su pitanja iz oblasti: kotlovskih postrojenja, liftova i dizalica, gasnih instalacija i druga opšta pitanja u vezi sa radom Sekcije.

Rezultati rada sa 11. zasedanja Sekcije za tehniku bezbednosti su sledeći:

Tri standarda SEV su utvrđena i predložena Stalnoj komisiji SEV za standardizaciju da ih konačno usvoji na svom sledećem zasedanju (u junu ove godine) i to:

- Tehnika bezbednosti.
Parni i vodogrejni kotlovi.
Metode i norme za proračun čvrstoće osnovnih elemenata kotlova (57 strana).
- Tehnika bezbednosti.
Industrijski kranovi.
Grafički simboli (7,5 strana).
- Tehnika bezbednosti.
Električni liftovi.
Grafički simboli (6,5 strana).

Ova tri standarda poslužiće nam korisno pri izradi i reviziji naših standarda iz ovih oblasti, a isto tako i pri poslovnoj saradnji i trgovini sa zemljama, članicama SEV-a.

Po pitanju poslova iz oblasti gasnih instalacija bila je vrlo živa diskusija, a analize koje su urađene za predviđene oblasti gasnih instalacija, i koje su imale za cilj da prikažu opravdanost početka radova u ovoj oblasti u okviru Sekcije za tehniku bezbednosti, pokazale su da se u ovom momentu problematika gasa mora da isključi iz rada ove Sekcije. Situacija nije bila dovoljno jasna šta se sve i u kom obimu radi iz problematike gasa na ostalim organima SEV-a (radna grupa za mašingradnju, Stalna komisija za naftu i gasnu proizvodnju i dr.), tako da bi bilo necelishodno eventualno preklapanje poslova. Zaključeno je da se problematici gasa Sekcija ponovo vrati pri razmatranju materijala za izradu sledećeg perspektivnog plana u periodu od 1981. do 1985. godine.

Od ostalih poslova koji su urađeni na 11. zasedanju Sekcije treba pomenuti da je napravljen projekt plana rada Sekcije za 1978. godinu. U oblasti izrade standarda SEV plan sadrži 31 temu iz oblasti kotlova i sudova pod pritiskom, 32 teme iz oblasti transportnih uređaja i 2 teme koje se odnose na energetske uređaje. U planu rada za iduću godinu predviđa se

i naučno-istraživački rad, izrada programa, metodskih uputstava i sličnih poslova na standardizaciji u okviru kotlovskih postrojenja, sudova pod pritiskom i transportnih uređaja.

Na jednom od ranijih zasedanja bilo je dogovoreno da se izdaje Bilten Sekcije za tehniku bezbednosti stalne komisije SEV za standardizaciju. Na 11. zasedanju Sekcije usvojeni su osnovni principi izdavanja Biltena, a prvi broj će izaći u martu 1978. godine. Sledeće 12. zasedanje Sekcije za tehniku bezbednosti održaće se u septembru ove godine u Sovjetskom Savezu.

DOPRINOS STANDARDIZACIJE RAZVOJU PRIMENE ZAGLAVLJA KARAKTERISTIKA

U Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju održan je 17. i 18. maja 1977. godine sastanak Stručne komisije i predstavnika zainteresovanih organizacija i institucija, — za „zaglavlja karakteristika“—. Usvojen je prvi nacrt predloga **JUS A.A0.060 — Zaglavlja karakteristika predmeta.**

Ovaj standard treba da služi razvoju racionalnih pregleda karakteristika sličnih standardnih i nestandardnih predmeta, pri manuelnoj i kompjuterskoj obradi podataka, a sa tim i lakšoj analizi izbora.

Kao idejno rešenje, ovaj standard može da ima vrlo široku primenu pri rešavanju različitih problema čija se osnova sastoji iz komplikovanih veza i raznovrsnosti u obliku konstrukciono-tehnološke dokumentacije, zakonitosti uslova, formula, pravila rutinskog izvođenja zaključaka i odlučivanja itd., kao i pri modularnom komponovanju raznih složenih sistema.

Zaključeno je da se u raznim granama standardizacije uvede primena „zaglavlja karakteristika“, tako da u odnosnim slučajevima predmet standarda bude vezan sa odgovarajućim standardom „zaglavlja karakteristika“ i standardom **pregleda predmeta po pojedinom zaglavlju karakteristika**“. Takođe je zaključeno da se u organizacijama i institucijama, u okviru rada na unapređenju efikasnosti poslovanja i organizacije, u razvoju nastoji na primeni „zaglavlja karakteristika“.

ANOTACIJE PREDLOGA JUGOSLOVENSKIH STANDARDARDA

Predlog jugoslovenskih standarda iz oblasti **kondenzatora i otpornika za elektronske uređaje** **JUS N.R3.006** i **JUS N.R3.007** uradio je TO Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta na bazi IEC dokumentacije a u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju.

Predloge jugoslovenskih standarda iz oblasti **građevinske stolarije** **JUS D.E1.013**, **JUS D.E1.101** i **JUS D.E8.230** uradio je tehnički odbor za građevinsku stolariju TO 1 pri Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju.

Predloge jugoslovenskih standarda iz oblasti **spojnica i naprava** **JUS N.E3.596** i **JUS N.E3.365** uradio je Tehnički odbor 23 — instalacioni pribor — Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta JEK u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju.

Svi tekstovi predloga standarda umnoženi su i dostavljeni zainteresovanim organizacijama i institucijama da stave svoje primedbe.

Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti predlozi se stavljaju na javnu diskusiju i svi zainteresovani se obaveštavaju da je rok za dostavljanje primedbi **1. septembar 1977. godine.**

Zainteresovani koji nisu primili navedene tekstove predloga standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35/II sa zahtevom da im se isti dostave.

iz oblasti kondenzatora i otpornika za elektronske uređaje

JUS N.R3.006 Sastavni delovi za elektroniku i telekomunikacije
Merenje nelinearnosti otpornika

JUS N.R3.007 Sastavni delovi za elektroniku i telekomunikacije
Merenje strujnog šuma nepromenljivih otpornika

iz oblasti građevinske stolarije

JUS D.E1.013 Zaštita i površinska obrada drveta za spoljnu upotrebu
JUS D.E1.101 Načini ugrađivanja građevinske stolarije
JUS D.E8.230 Uzimanje uzoraka građevinske stolarije za ispitivanje

iz oblasti spojnica za naprave

JUS N.E3.596 Spojnice za naprave. Uređaji za pridržavanje na natikačima. Glavne mere
JUS N.E3.365 Priključne stezaljke bez vijaka za spajanje provodnika bez posebne pripreme. Tehnički uslovi i ispitivanja

iz oblasti kvarcnog peska za livnice

JUS B.B5.011 Kvarcni livački pesak. Uslovi kvaliteta i metode ispitivanja
JUS B.B5.012 Obloženi livački pesak. Klasifikacija i tehnički uslovi
JUS B.B8.020 Obloženi livački pesak. Metode ispitivanja

iz oblasti bentonita za livnice

JUS B.F1.040 Bentonit za upotrebu u livnicama. Klasifikacija i tehnički uslovi

JUS B.F8.040 Bentonit za upotrebu u livnicama. Uzimanje i obrada uzoraka i metode ispitivanja

SASTANCI KOJI ĆE SE ODRŽATI

A) SASTANAK STRUČNE KOMISIJE IZ OBLASTI PODGRADIVANJA U RUDARSTVU održaće se 3. juna 1977. godine u 9,30 časova u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, soba 128 sa sledećim dnevnim redom:

– Razmatranje primedbi na predlog nacrt standarda

JUS B.M2.103, JUS B.M2.104, JUS B.M2.105 i
JUS B.M2.106;

– Razno

B) SASTANAK STRUČNE KOMISIJE ZA PROFILE JAMSKIH PROSTORIJA održaće se 7. i 8. juna 1977. godine u 9,00 časova u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, soba 97, sa sledećim dnevnim redom:

1. Razmatranje primedbi na predloge nacrt predloga standarda:

JUS B.M2.100; JUS B.M2.103; JUS B.M2.104;
JUS B.M2.105; JUS B.M2.106; JUS B.M2.195;
JUS B.M2.192; JUS B.M2.195; JUS B.M2.196;
JUS B.M2.197; JUS B.M2.203; JUS B.M2.204;
JUS B.M2.206; JUS B.M2.207; JUS B.M2.208;
JUS B.M2.215; JUS B.M2.227; JUS B.M2.491;
JUS B.M2.492; JUS B.M2.503 i JUS B.M2.504.

„JUS informacije“ izdaje Jugoslovenski zavod za standardizaciju kao separat biltena „Standardizacija“.

Primerci su besplatni, izlazi dva puta mesečno. Adresa: Slobodana Penezića Krcuna 35, Beograd.

Telefoni: grupa za rudarstvo i metalurgiju 683-947; grupa za građevinarstvo 681-346; grupa za hemiju 683-067; grupa za mašingradnju i saobraćaj 683-643; grupa za elektrotehniku

646-881; grupa za poljoprivredu i šumarstvo 683-955; grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 683-947; grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 645-437; grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 645-437; Standardoteka 657-366.
Teleks 12089
Poštanski fah 933.

41

428/1977/1

700052555.1,11

COBISS 0

